

el-Horto of Hungisthan
interview
by
Philippe Doussot
of Solenopole-Solenoide
<http://www.solenopole.org/mission107.htm>
(2007 december)

1 – Az önéletrajzod olvasása közben feltűnt, hogy olyan művész vagy, akinek lenyűgöző nagyságú tudás van a birtokában. Honnan ez a hatalmas tudásvágy? Van-e valami titka annak, ahogy magadban újra és újra fel tudod szítani és tovább tudod ösztönözni az intellektuális kíváncsiságot?

Köszönettel fogadva feltételezést, de a tudás léte és természete viszonylagos, sajnos nem egy egzakt és mérhető attribútuma a humanoid fajtának, ezt sajnáltam is nagyon gyerekkoromban, hogy az embereknek nincs bioárammal táplált világító LED a homlokán csupán gusztustalan korpa a fejükön. Így alakult a tudás minőségéről véleményem: talán a zavaros gondolatokból épült híd alá nem érdemes beállni. Mivel globális társadalmunk eme gödéli helyzetében azonban mindezidáig nem találtam eszmét, filozófiát vagy akár valláskárosult prófétát, aki válaszolt volna kérdésemre: van-e bármi jó abban, hogy emberiség létezik eme világegyetemben? Ugyanis eddig egyáltalán nem leltem Univerzumot, élővilágot, sem egyebet, ahol a fenti számvetés egyenlege ne lenne negatív. Legkevésbé az emberiséget illetően, mely entitás eddigi létezésével – kevés kivétellel – csak szenvedést okozott tagjai számára (amúgy a kevés kivétel egyike volt a zene...).

Minden szenvedés, misztika, irracionalitás s a megnyomorodott társadalmi lét mögött a tudatlanság húzódik, annak a tudatnak a történelmileg remélhetően pozitív irányba változó jelenségeként, mely a genetikai törzsfajlás fegyverkezési versenyében mint evolúciós melléktermék jött létre.

Ha azonban mindenkire érvényes javaslatom értelmében megfordítjuk az evolúció eme hibás szoftverét, és ezt az egyedülálló jelenséget mint a tudat arra fordítjuk, hogy felülírjuk értelemmel eme ősi hibás programot, nos csak ekkor láthatunk neki a Föld s majd a Világegyetem értelmes átépítésének.

Szükséges és muszáj belátnunk tehát a tudattal bíró emberi lény azon elkötelezettségét, melyet morális imperatívusként kell viseltetnie a tudattal nem bíró élőlények iránt .

Manapság a mindennapi tudat skizoid módon, legyárt egy másik *Én*-tudatot, egy működő hamis tudatot, sőt, a *Legfelsőbb Lény* fogalmát gyártja le, hogy a saját tudatát mentesítse eme imperatívusz alól.

Állítom: jobb tudni mint hinni.

Azt képzelem játékosan, hogy a mindenkori tudás egy gömb, mely a történelem időtengelyén haladva – bár annak csak mindig kicsiny körcikkelyének érintésében – de e tudásgömb folyamatos nagyobbodása révén előállott, az időtengelyhez viszonyított proximity intuitív ereje megnöveli a jelen érzetünket s nyelvünk azon leíró képességét, mely magyarázatot ad a korábban nem értett vagy csak sejtett ismeretlen vagy misztikusnak tűnő jelenségekre, így a jövő magnetikus „deleje” azaz intuitív „*Kirlian*” bevésődése jelenünkre egyre erősödik és ez kihatással van a emberi tudat fejlődésére.

A megzápult társadalmi létben, Keleten s Nyugaton egyaránt, a metafizikai protéziseket melyek az emberi agyra növesztett szimbólumteremtő ektoplazmákként léteznek egy értelemmel belakható világ helyett, kiválthatja ez a fajta nem hit alapú tudás és evolúciós morál – mint a valószínűleg a ma egyedül létező pozitív haladás racionális nyelve és fejlődési lehetősége – az egyetlen híd, amely kvázi jógatechnikaként elvezethet a kollektív elidegenedés ideiglenes feloldódásához, abba a satori-állapotba, ahol az individuális lét önkorrekcója hozzájárul a világ jobbá válásához.

2 – Hogyan találkoztál először az indiai kultúrával? Mit testesít meg számodra ez a kultúra? Általánosabban kérdezve, miként született meg benned a „távoli” (vagy Európán kívüli) kultúrák iránti erős vonzalom?

A megvalósult szocializmus amiben születtem, egy atomizált és a tudatot sorvasztó ázsiai típusú rendszer volt. Nagyon könnyű volt felismerni az azonosságát, a nagy történelmi múltú despotikus ázsiai rendszerek napi életérzésével. Véleményem szerint *Budapest*-en, 1964-65-ben egy érző emberi lény napi életérzése nem állt nagyon távol egy képzelt ázsiai-indiai életérzés esszenciájától.

Az is nyilvánvaló volt, hogy az emberek nagy része azért ment keletre, hogy gyógyítsa a nyugati nyomorúságát. Én meg azt láttam, hogy keleten még nagyobb pokol van, viszont egy több ezer éve működő kifinomult és tanulmányozandó pokol. Ez az emberadta pokol ugyanis megtanulta azt, amit itt nyugaton mi még ma sem

tudunk. Ha megnézzük például a modern japán butót, vagy a *Zeami* féle zent de akár a *Kathakali*, vagy a *jávai* operák, akkor megdöbbenve láthatjuk, hogy micsoda elidegenítési rituáléja alakult ki az életérzések szimbolizálásának és pszichodramatikus öngyógyításának.

És megcsodálhatjuk azt is, hogy milyen kifinomult az emberi elme, hogy ilyen és ehhez hasonló szimbólumrendszereket volt képes létrehozni, a saját megnyomorított létének a képzelte felszabadítására. Hát ez vitt el Indiába, mert ott volt található a társadalmi homeosztázisnak egyik legszörnyűbb de precízen működő formája és mert a kultúra ott találta meg ebből a létből lehetséges kivezető útnak, azaz a művészet eredendő hamis tudatának a pozitív kivezető módozatait és fejlett technikáit. De engem nem az érdekelt, hogy hogyan lehet ebből a világból kislisszolni, dezertálni, hanem az érdekelt, hogy milyen tehetséges is abban az ember, hogy gyógyírként hasson zenéjének pokolbéli jajgatása Hiszen egy saját maga által kitalált rendszerrel győzi le a meg nem értett de elszenvedett valóságot, s ezzel átbuszkázott a fején. Engem pedig az érdekelt, hogy mi is ez a rendszer. Én úgy győztem le a magam nyomorúságát, hogy megértettem azt, hogy mások hogyan győzték le.

3 –Olyan művésznek tekinthetünk, aki napjainkban „alulprezentált” a médiában. Azt olvastam, hogy olyasvalakiként írod le magad, aki éli a maga kis csendes életét, a megfelelő gondolatokkal/eszmékkal felvértezve, a fényt keresve... Művészi szinten melyek azok a legfontosabb források, amelyek elégedetté tesznek, örömdre szolgálnak, még általánosabban kérdezve, foglalkoztat-e az, hogy a zenéd milyen hatást gyakorol akár a nagyközönségre, akár a médiára?

Kérdés lehet e csendesen létezni ezen a Földön melyen most a történelem *Vishnu* szekere jár újra körbe .

Korunkban alulprezentáltak lenni: noblesse oblige.

Szemben a korszellemmel, vallom: a jelenkori média-Médea természetesen felfalja részvevőit.

Lenyűgöző korunk globálissá váló, pazarló, környezetpusztító társadalmi rendszerének az az egyedülálló képessége ahogy lezülleszti a tradicionális kultúrákat és az emberi lelkeket.

A megvalósult polgári fejlődésnek van egy másik oldala: a transznacionális vállalkozások „kultúrája” révén nap mint nap újjászülető tömegideológia, melynek gyakorlata megtanít arra, hogy az embert és annak különböző kultúráit a profitszerzés és a személyes meggazdagodás forrásának tekintsék, s ahol az anyagi érdekek képesek elnyelni minden más emberi érzést s így a társadalom úgy néz ki, mint *alien-*

ek harácsoló szenvedélyeinek zsidóváására.

Nem mindig öröm találkozni azzal mérhetetlen, de lelkes hülyeséggel, mellyel olykor zenémet magyarázni óhajtják. Az *Internet* áldásos léte távolságtartása által sok minden megold e kérdésben, egyben lehetőséget kínál hogy a valódi target grouphoz is eljusson a *GUO* „rádióadása”.

Tehát az elidegenedésnek vannak áldásai is.

Régről tapasztalom: létezik egy pszichedelikus közösség ezen a Földön, helyes értékrenddel és kitartó állandósággal, új ökológiai koncepcióval, s akik a vallásosság művi jóságától eltérően a mindenki megváltásának természetes szemléletével rendelkeznek, amolyan evolúciós osztálynélküli szolidaritással élik életüket. Korunk katakombá-lényei ők, kik azonban zenéjükkel, kultúrájukkal eltávoznak eme dőre világból, így mint kényszerű alanyai jelen társadalomnak szociológiailag kiszelektálódnak ezáltal megszűnnek ideológiai-hatalmi tömbök politikai bázisa lenni, így erjesztve növekvő mennyiségükkel a világ lehetséges sorsát.

Ők értenek engem és én értem Őket.

4 – Annak, aki nem ismeri a munkásságod, homályosnak tűnhet a GUO koncepciója. Hogyan toboroztad össze a zenekar tagjait, miként szeretnéd ezt a koncepciót érzékelhetővé tenni (pl. egyfajta zenei és spirituális család, vagy az elképzeléseidet megvalósító művészeti alapítvány formájában...)?

A *GUO* jelenlegi belső magja: *Hortobágyi Nóra, Mótyán Tibor, Kosztyu Zsolt, Littmann Tamás, Nádházi Tamás, Náray Márton, Strbk János, Szulyovszky Zsolt, Pt. Vinode Pathak, Rajeev Janardan, dr. Kamala Shankar*, természetesen a fent leírt világközösség tagjai.

Ismerik az ázsiai magaskultúrák évszázados hipno-statikus zenei gyakorlatát, ahol a zene nem más, mint egy kifinomult *exodus*-technika, s amely a beteg és lakhatatlan *socium* párlataként dicséri a humanoid élőlény evolúciós és társadalmi rabságából történő képzelt és ideiglenes szabadulás évezredes művészet-technikáit.

A *GUO* csak egy szerény előhírnöke kíván lenni a jövő társadalom kasztrendszerében létrejövő új, *Nyugat-Ameráziai Birodalom* zenei leképeződéseinek, és szemben áll a hagyományos zeneiparral, amely a *Wychi-Exonybm* korporáció egyik *Wellness-Neuronetics* alosztályaként funkcionál majd.

A világzenei *zombi* műfaj 1980 évekbeli kialakulása után vált planetárisan is nyilvánvalóvá az eredeti klasszikus indiai zene totális hanyatlásának folyamata.

Az újkori zene Európán kívüli befolyásoltságának kezdetén a 60 évek halálgurujai – ezek az igazi keleti szörnyek – a borzalmas keleti társadalmak összes emberi nyomorúságának évezredes filozófiai pránáját rálehelik a besült társadalmi mobilitású

68-as nemzedék kasztosodó, nyugati közösségeire melynek ifjúsága mindezt ganjaként szívja tüdőre.

A megvalósult világzenének egyik szimptomatikus szörnyűsége már szinte annak kezdeti arculatában is megjelenik: a legbonyolultabb perzsa tizenhét fokos vagy indiai huszonegy fokos oktávfelosztástól kezdve a távol-keleti poliritmiákig mind bedaráltta a fehér ember új zenéjének négynegyedes, *A-A-B-A-B-A* végtelenül szegényes műformájába. Ma már mindegy, hogy az ilyen alapok fölött *gamelán*, *perzsa zene* vagy andokbeli *sicu* szól: itt a tradicionális hangközök, a periodikus ritmikai rendszerek, az egyedi hangszerek hangszínei csak habcsók-hangminták a szórakoztatóipar *übergeil* tortáján.

E *groove*-okba nyomorított műformák és alapstruktúrák valójában az Európán kívüli poliritmikai gondolkodást kolonializálják átértelmezett és lehülyített reinkarnációikban.

Ezt követi napjainkban a világzenének nevezett nyállal és édes takonnyal telített pénzcsináló projektek glitteres, metafizikai hókuszpókuszai, ahol nem az eredeti, évszázados tradicionális hagyomány műformái válnak uralkodóvá, hanem fordítva, a fehér ember 4/4 -re vékonyodott idiotikus zenei loopjai.

Nincs ez másként a klasszikus indiai zenét illetően sem, ahol a jelenkori társadalmi lét és tudat képes megtenni a lehetetlent és transzformálja az indiai zene eredeti jelentését, amely nem más mint a legősibb emberi életérzés metafizikai zenei exodusa és amely ennek az ősi emberi lét-fájdalomnak kifinomult párlata volt, mára a *tantrikus* végbéltisztítás, *beauty-world* és *wellness-ambient* szolgáltatóipar zenéje lett. Itt most valóban történik valami borzasztó és történelmi amely nem csak a fenti területet érinti.

Ezért talán a *GUO* nem más mint egy zenei *Greenpeace*, mely mögött (remélni bátorkodom szerényen) ott áll pl. a *GUO* utolsó tripla „*Guonthology*” zenei anyaga, mely szemben áll fenti trenddel de nem csak ultimátum szinten hanem a megvalósult ellengyakorlatként is.

5 – Akkurátus és állhatatos művész képét mutatod... Hogyan látod a *GUO*-n belül betöltött szereped, mennyire nehéz feladatot jelent számodra a zenésztársak és a munkamódszered összhangba hozása?

A *GUO*, mint mondtam, egy partszakaszon sorakozik, és mint élcsapat vallja: „*noblesse oblige*”, majd eredményeit a fogában átviszi a túlsó partra.

6 – A munkamódszered (forrás: a rendszer blokkdiagramja) népzenei/akusztikus forrásokból és azok digitális feldolgozásából tevődik össze. Napjainkban számtalan művész próbál ebben az irányban dolgozni, keresve a két pillér közötti, egymást kiegészítő területeket. Mi védi meg a műveidet attól, amit zenei neokolonializmusnak vagy zombi világzenének nevezel? Emellett mennyire érzed közel magadhoz J. Hassell negyedik világra vonatkozóan kidolgozott elméleteit?

A globalizáció küszöbén meghasadt a történelem valósága – ez nem gyakran esik meg – s kaptunk egy történelmi lehetőséget a világban egyidejűleg létező és létezett zenei nyelvek összehasonlítására és megértésére a megváltozott gondolkodás és a modern technika segítségével. Ez a lehetőség nem csak a zenére volt érvényes. Még az úgynevezett posztmodern, általam *apo-kapitalista* fogyasztói kasztrendszernek tartott struktúra beállta előtt, mielőtt a múlt szivárványos visszfényének vélt tradicionális kultúrák kihaltak volna és egy deformált, kasztosodó nyugati világ épült volna fel: a hatvanas évek utolsó pszichedelikus löketeként volt egy időszak, amikor megszülethetett volna az európai zenekultúrához méltó nagy összehasonlító zenei szintézis-elmélet, a fizikai tudományok *Univerzális Elmélet* kereséséhez hasonlóan. Volt huszonöt-harminc év erre. Soha többet. Előtte a feudális, tradicionális kultúrák öntörvényű, átjárhatatlan világa és a polgári társadalom bornírt Európa centrikus világképe, utána az előbbieket pusztulását követően az új-globális multikultúra ugyanolyan átjárhatatlan homogén, konform-szűk világa. Ezen a küszöbön, ebben a történelmi szakaszban bukkant fel először és utoljára ennek az egyébként a létező valóságnak ellentmondó és csak lehetőségében valóságos szintézisnek az esélye. Senki nem vette észre.

Az eredeti struktúrák megtanulása és azok ortodox alkalmazása teszi csak lehetővé egy valós szinergia létrejöttét. A megtanulást, elmélyedést, összehasonlítást és kutatást nem lehet megúszni és elfedni a *computer* kínálta digitális mimikriával.

Az általam – kényszerűségből – kifejlesztett módszer – 15 évvel a *Kyma-Melodyne-Elastic Audio* által manapság használt granulált szintézis-algoritmusainak megjelenése előtt – lehetőséget kínált egy etnomuzikológiai hangszínbázis kiépítésére, mely alapul szolgált az eredeti zenei hagyományokat és törvényeket alkalmazó saját kompozíciók meghangszerelésére. A módszert kb. 1986-tól 2000-ig használtam, utána elavult. Az akkoriban készült darabokban található etnikus, vokális, hangszeres szólások egyike sem létezik a valóságban, ezek mindegyike sok ezer – sokszor hetekig editált – kis mintákból varródtak össze.

Csak akkor jöhetnek létre új – ma már csak virtuális – kultúrák, ha a résztvevő zenei elemek mindegyike a maga autentikus rendszerében, hangsúlyozottan a nyelvi, hangelméleti rendszerének a legigazibb eredetiségében kerülnek beépítésre egy másik

megtanult hasonlóba. Ekkor lesz új minőség és érdekes módon ez működni fog. A magas kultúrák zenéi mögött ugyanis olyan közös emberi nyomorúság és tapasztalat rejtőzik, mely túlmutat a művészeteken és a tudományokon, messze az emberen túlra, az ember mögé arra a borzalmas pokolra, amiből jött. Itt a kultúrák téren és időn átívelő, közös gyökere nem más mint az emberi nyomorúság évezredes párlata, mely *Ariadné* fonalaként köti össze e látszólag idegen-ismerős, emberlakta világokat és az abból való szabadulás évezredes és közös művészet-technikáit, kezdve az őseMBER vagy az afrikai *Ga* törzs többszólamú dobnyelvétől *Cavaille Coll* francia orgonaépítő mester több száz regiszteres orgonájáig, ugyanaz szól mögöttük. Hogy az egyik temperált rendszer, a másik pedig huszonkét fokú hindu skála, az már csak a kultúranropológiai csomagolás.

Néhányan talán megéreztek ezt. Például *Jon Hassell*. Akkoriban kedveltem lemezeit és *Negyedik Világ* koncepciója szimbolikusan is iránymutató. Bár véleményem szerint az ázsiai zenei gondolkodást a *jazz* irányából megérteni lehetetlen – ugyanis hajszálpontosan 180 fok a hemiszférikus és ideológiai távolság a kettő között –, de néhány érdekes transzformáció született a keze alatt.

Azonban vessük össze – bármennyire is közönséges amit mondok – egy előadóművész tevékenységének tudatbefolyásoló hatóerejét mondjuk a *Nestlé* termékmenedzser, avagy egy *Pentagon* kommunikációs szakember logisztikai rendszerének hatékonyságával.

Állítom: egy alternatív világba vezető útépítéshez nem a lángoló hit, a szív és a művészet ereje szükséges hanem valami olyasmi mint az *Ohio* tengeralattjárók navigációs rendszere.

7 – Azt tudjuk, hogy Budapesten létrehoztad a „Keleti Zenetárat”, de keveset tudunk annak struktúrájáról és arról, hogyan működik. Milyen körülmények között hoztad létre a könyvtárat, mi a célja, és milyen utat járt be az elindulástól kezdve?

Egészen biztos, hogy a társadalmi anomióból következő deviancia vezetett el a zene intenzív tanulmányozásához. A zene racionalitása vonzott. Az, hogy egy tökéletesen kiépíthető, racionalizált lépcső a pokolba vagy a mennyországba, illetve a múltba és a jövőbe. Az embert tulajdonképpen a humor, a nyelv – ez egy kicsit vitatott – és a zene választja el attól a biológiai léttől, amelyikből jött. A nyelv alatt a leírás képességét értem, lásd a matematikát. A zene viszont, fizikailag a te „*karmikus*” – az evolúció során véletlenül ide született – létedet megmentheti vagy legalábbis elviselhetővé teheti egy racionális kódrendszer alapján. A zene az egyetlen, ami

legyőzheti az időt. Ebben különösen bizonyos ázsiai típusú zenék vezetnek.

E tapasztalatok gyűjtése és összehasonlító elemzése tehát kötelező.

Ez az *Archives of Gayan Uttejak Society (ARGUS)* keretei között napjainkban is folyik, de nem nyilvános. Szakmai okokból kizárólag beavatottak és hozzáértők számára nyitott. Aki kicsit is ismeri az ázsiai zenei gyakorlat múltbéli világát az tudja, hogy a rögzített és piacra dobott etnomuzikológiai felvételeknek semmi közük a valós zenei gyakorlathoz.

Ráadásul, a globalizáció terjedése okán ez az információ felhozatal is véges és csak egy bizonyos ideig tart, mert utána eltűnnek ezek az információforrások.

E folyamat lényege, hogy van egy bevezető szakasz ahol még hozzáférsz bizonyos dolgokhoz, és van egy kimenő szakasz, amiben pillanatnyilag most élünk. Ez utóbbi szakasz mintegy harminc-negyven év alatt zajlik le, és az jellemző rá, hogy csak az kerül bele abba a hatalmas információs világarchívumba amit az odautazó tudós vagy nem tudós fehér ember megértett és átszűrte és elhozott. Ez azonban nem sok.

8 – Megfigyeltem, hogy nagyon személyesen közelíted meg az élő fellépéseket. A Web oldalad arról írsz, hogy szeretnél eljutni a sztoa állapotba. Elmagyaráznád számunkra, hogy mindez mit jelent, illetve azt, hogy milyen elvárásaid vannak az élő zenélés művelését illetően?

Sztoa kifejezés részemről – mint a többi hasonló is – egy intellektuális handabanda és pár szöveg, egy elkerülhetetlen szemantikai toposz a pórnép számára melyet azonban igaz szívvel osztunk meg a *GUO* koncertek látogatóival. Abban bízunk, hogy a *GUO*-zene képes generálni ezt a sztoa-szerű állapotot melynek összetevői a poliritmikus struktúra periódusaiban rejlenek és ez a folyamat vezethet el a remélt előadói-hallgatói levitációhoz, illetve a zene által *memetizált moebius* tudat közösen felfénylő foszforeszkálásához.

Valójában abban reménykedünk, hogy a *GUO* a zenéje által képes megérinteni azt a mindenki bennünkben meglévő közös transzcendens *arché*-t mint a kollektív zenei *exodus* avagy valóságtranszformáció, s amely személyiségünknek azt a zugát tölti be, amely emberré tesz bennünket.

9 – Zenei szempontból a „dub” elem alkalmazása viszonylag újabb keletű a műveidben. Hogyan fedezted fel ezt a fajta zenét, mi az, ami annyira vonzó számodra ebben a zenei kifejezésmódban, és vannak-e kedvenc dub producereid/zenészeid?

A múltbéli *dub* – akárhogy is szépítsük – nem más mint a kollektív emberi nyomorúság egyik újkori tradicionális zenei párlata. A széttört tudatok zenéje ez, amely a világ emberadta lakhatatlansága okán a zene és a szerek segítségével óhajt távozni ebből a valóságból és keres egy másik világot, ahol felépít egy kollektív kultúrát.

A *dub* természetes fejlődése szinkronban áll a világ társadalmainak az elnyomorodásával. Az egész raszta mozgalom nem más, mint a boldog, nyávogós, napfényes reggae zenék után megjelenő elkeseredettség, a besült kis helyi forradalmak sötét oldala. Itt már nem az evilág napfényes paradicsoma a legfőbb jó és elérendő, hanem a feudális *Hailé Szelasszié* etióp császár múltbéli világába történő fizikai *exodus*. A *ganja* terjedése csak összefügg egy nagyon reménytelen, perspektíva nélküli jövőképpel, amiben a pigment-gazdag jamaikai kultúra találkozik a high tech-vel, és az eltolt aszimmetrikus basszus-struktúrákban megjelenik a fekete ember poliritmikus ösztöne. A *dub* legkristálytisztább megjelenési formája semmi más, mint aszimmetrikus basszusmenetek sorozata három-négyszólamú poliritmikus kísérettel. Az eredeti statikus struktúrájú *dub* – az összes sinsemilla és egyéb szerezés mellett – nagyon precíz ritmikai részvételt igényel és ennél fogva, úgy valósul meg és ugyanolyan racionális módon lesz másvilági zene, mint az indiai. Az igazi *dub*-nál használt forgó kongaritmusok egy tizenhatoddal vannak odébb a metronómütésektől, mely ezt konstans módon, periódusokon keresztül képes tartani, illetve periódusonként a teljes ritmikai képpel – az indiai *tabla* zenészekhez hasonlóan – megfordulni. Ez a lényege, ez a mákony és lebegés, ám tudatos részvételt igénylő előadásmód, ami elvezet a pillanatnyi legtökéletesebb mennyországhoz. Itt – pontosan úgy, mint az indiai zenében – az alapritmikai ütemtől való poliritmikai elemelkedés az egész ütemhez képest megfordul, és x ütemszám után érkezik meg a periódus első ütésére: ez nem más, mint a valóság legyőzése, a lélek levitációja azaz a *ragadub*.

A *ragadub* a kollektív másvilág racionális nyelve, és ezért, tökéletesen átemel abba a másik világba.

De valószínűleg nincs *dub* zenész aki aláírná fentieket, ezért, bár vannak részemről kedvelt és preferált előadók, kik mindezt teszik, bár nem tudják, megnevezésükkel nem tenném nézeteim kényszerű demonstrálóivá Őket.

Lényeges megemlíteni azonban, mára ez az ortodox *dub* tradíció is eltűnt és maradt a negédes, vokális *stupidub* patternek hekatombái az *Ableton-Reasons* presetek mocsarából.

10 – Gyakran készítesz zenét színházak, a rádió vagy a tévé számára. Csak olyan munkákat vállalsz el, amelyek kedvedre valók? Melyek a kiválasztási kritériumok, amikor megrendelésre komponálsz?

Azért nem vagyok elkényeztetve. Ami nem mindig baj.

Általában a rendezők-producerek jelentős részének (keleten és nyugaton egyaránt) alacsony intelligenciájuk okán fogalmuk sincs arról amit szeretnének, ezért folyamatos caesaro-paranoid control-feedbacket kívánnak meg értéktudatuk és a hasonlóan unintelligens befektetőik stabilizálása érdekében, így lesznek a filmek, színházak, performanszok zenéjükkel együtt érdektelen, giccses de fesztiváldíjas banalitások. E műfajban különösen jól érvényesül a humanoid stupiditás közös többszörösének *eL-Horto* féle algoritmus. Ez vonatkozik az avantgárd filmekre. Ugyanakkor tömegfilmnek sikere nem lehet lesbikus-szarkómás-*HIV* pozitív mozgássérült nélkül, ki kórházak halottas termeiben, felboncolt csecsemőket erőszakol meg miközben terroristaellenes kortárs vagy kvázi barokk operaáriákat ad elő egy *alien*-voodoo rituálé keretében, világzenei kísérettel.

Ilyent még követtem el, ugyanakkor lenyűgöz és kíváncsivá tesz néhány nagy tehetség filmzenei alkotása melyben létre tud jönni a nagy hangzás és bonyolult szöveg és a felidézhetetlen tartalom a teljes semmitmondással karöltve, ez tényleg egy külön szakma .

Egy nagy kivételt és tehetséget itt azonban meg kell említeni: Bruno Coulain.

Velem az járt jól, ki békén hagyott, ha már megbízott zeneszerzéssel.

1993-ban volt egy lehetőség az Amygdala (birodalmába szervezett, rituálékat és kivégzések leíró virtuális etnomuzikológiai expedíció) színrevitelével – igazi indiai-gamelan-koto-perzsa zenekarokkal – de túlsúlyosnak bizonyult, így leálltak az előkészületek. Pedig már készültem egy hatalmas honoráriumot kérni: no nem gázsinak hanem fájdalomdíjként, mert biztos, voltam benne, hogy rettenetesen elrontják.....

11 – Személyes érzékenységed és képzeleted a képi művészetek útján is kifejezed. Multimédiás művésznek tartod magad? Mit adhat számodra a festészet, amit a zene által nem tudsz elérni/megkapni?

Egy képzőművészeti alkotás időben nem lineáris haladványa eltér a zenei gondolkodástól, itt a valóságtranszformálás analóg természetű, rövidebb utat kíván az előállítótól és a fogyasztótól egyaránt. Ezért van annyi iszonyatosan rossz és kókler képzőművész, viszont zseniális alkotók alkotásai sűrített befolyást képesek

létrehozni. A kínai *Tang* kor hivatalnoki festészet alapszabálya: belépni a festménybe mára a 3 D animáció szintjén valósul meg.

Tehát, amennyire a mai társadalomra jellemző a befelé fordulás, a képzelt belső szabadság keresésnek megkövült hamistudata, úgy ebben a hagyományos festészet utáni világban is kizárólag a transzcendentális, szürreális alkotások születnek meg. Az összes rendelkezésre álló stílusból szinte csak a pszichedelikus, drogos vagy beteges vonulat szelektálódik ki. S bár a választék óriásinak tűnik, a viszonylagos vagy vizionált valóság életlen sziluettjének ábrázolása mint mögöttes folyamat mindenütt ugyanazt a célt szolgálja: az exodust ebből a sivár és érthetetlen világból, azaz nem megérteni csak átértelmezni a valóságot.

Átfesteni *Maya*-fátylát.

Kérdezem akkor: a menstruáló *Barbie* baba New York-i alkotóját mindenki ismeri de ki ismeri a Hubble űrteleszkóp vagy a tengeralattjárók gravitációs giroszkópjának tervezőit ?

1979 óta képzeletbeli *mém* ábrázolásokon pepecselek nemcsak zeneileg, hanem meg is festem őket triptichonokon, egyebeken illetve mozgósobrokban is el akarom készíteni őket, mintha számítógépes animációk lennének, de valós négy dimenzióban. Pillanatnyilag ez erősen leköt. Nehéz ügy, mert olyan anyagokra van szükség, mint a színes fényre különböző módon szilárduló higany, agyvelőszerű opálos, kocsonyás gumira, színjátészó folyékony üvegyapotra, mely pókhálóként szöhető majd acélként megköt...stb.

Amúgy csak kapirgálok hébe-hóba, s talán a *mém*-festészetem lehet érdekes, már csak azért is mert természetesen nem hiszek a *mém*-ek létezésében, viszont a *mém*-elmélet mint analógia-generátor segítheti az analitikus gondolkodást egyben materializációs motorja lehet gondolati struktúrák és látomások játékos vizualizációjának .

12 – A zenei technológiát illetően azt mondtad, hogy a gépeknek köszönhetően „minden létező zenei ötlet megvalósítható”. Mi különbözteti meg a fontos (releváns) ötleteket azoktól, amelyek nem azok?

Az ismétlés avagy korunkban a letöltések mennyisége.

A zenetörténet kompozícióit azok évszázados megismétlése kövezte bele a kollektív repertoárba legyen az gótikus *organon* vagy egy *rága-bandish*.

Korunkban a társadalmi brutalitás zenei leképezése és annak fogyasztása – a proletár *mp3*-ig bezárólag – szociológiailag és minőségileg ugyan egyre jobban lesüllyed de az elv változatlan marad.

Ez az új valóság csakis az új valóság által létrehozott technikával ábrázolható, viszont a jelenlegi műformák hihetetlen szegényességén nem segíthet a technika. Az a technika egyébként mely ma már alkalmas a 64 bit 192 kHz mintavételű spektrumgazdag hangfelvételek készítésére de minek, hiszen a pocsék mp3 tökéletesen kielégíti a XXI. századi zenefogyasztók nagyobbik hányadát.

Amikorra például lehetségessé vált az azóta tönkrement *Synclavier*-ral valós időben például *Ockeghem* típusú szólamvezetést hangszerelni – tehát az ismert de egy már nem élő hagyomány struktúráját új zenére váltani –, addigra ez már senkinek nem jutott az eszébe.

Nyilván mert nem volt része annak a kvázi zenei köznyelvnek amit manapság a sokszorososan kiárult zenei műformák ezredik reinkarnációját újrakérőző DJ-k végtelen áradata testesít meg.

13 – Megfigyeltem, hogy látszólag zavarnak a túlságosan intellektuális formák, akár bizonyos kortárs zenék „tudományossága”, ahol a formák és az arányok nem felelnek meg a hallgathatóság igényeinek (ha jól értettem??). Azt mondtad, hogy „az ilyen zenéket csakis koboldok komponálhatják koboldok számára”. Ugyanakkor a jelenséget illetően nem hárdítod el az érintettségedet. Hogyan oldható fel ez a látszólagos ellentmondás?

A hatvanas évek ifjúsági mozgalmi és zenéi átírták a zenetörténetet és a privát bozótharcosokat termelő magaskultúra átadta helyét egy kollektív és globális bár soha ennyire primitív zenei nyelvnek. Ugyanakkor a kortárs komoly zene miután kihalt még ránk hagyott egy tapasztalatot: ez a zene annyiban a világ előtt járt, (mint minden tudomány a magaskultúrában), hogy muzsikusaiknak és szerzőinek nagy része 30 évvel ezelőtt elérte azt a végpontot, ahol magánmennyországuk beleütközött a valóság utolsó falába, és onnantól kezdve kialakult egy érdekes zenei etológia: a privát mitológiák bozótharca. Hihetetlenül fejlett zenetudományi ismeretanyag és zeneszerzési technikák alakulnak ki, a zeneszerzői csoportok vagy akár az *IRCAM* körül készült partitúrák, bármennyire is hallgathatatlan darabok, az emberi szellem csúcsát képviselik és az európai szellem ékkövei a világ összkultúrájában.

A zeneszerzés-technikák eljutottak fejlettségüknek arra a végső pontjára, ahol saját entitásuk kódéba burkolva tanyáznak önnön Parnasszusuk csúcsának magányában mint önálló, értelmetlen univerzumok. A grafikailag attraktív partitúrák a nagy és használhatatlan fegyverrendszerekhez hasonlítanak, vagy de mondhatnék óvodabéli füttyiversenyt is, ha nem éreznék empátiát.

Jó lett volna átjárást találni, így korszak számos jó szándékú csoportosulásai érdekes

darabokat hoztak létre, de ezek ugyanúgy zárvánnyá váltak – kulturális „pod”-dá – mint a repetíció kvázi-kollektív kulturális szőnyege, amely éveken át egy zenei nyelvnek, a „komoly” zene utolsó kvázi-kollektív zenei szőnyegének és *aurora borealis*-ának bizonyult.

Persze némelyek számára az is világossá vált, hogy a repetíció – copyright *Terry Riley* vagy *Steve Reich* – alapstruktúrái valójában az indiai-afrikai poliritmikus gondolkodást kolonializálta átértelmezett és lehülyített reinkarnációiban.

E két terület határvonalán állva azt gondoltam és azon dolgoztam, hogy létező dolgokból egy olyan eddig nem létező hozható létre, ami valóságos, mert megértettem, megéreztem, hogy ez csak most lehetséges. Olyan alternatív (zenei) valóságot, mely lehetséges, de nyilvánvaló, hogy soha nem fog létezni. Kivéve ha valaki meg nem csinálja.

Az történt azonban, hogy a vágyott magas minőségű kollektív zenei nyelv megteremtésének irányába tett erőfeszítéseim egy még zártabb karanténba tereltek, és így reménytelenül egy nem létező és soha nem is lehetséges világ hajótöröttje maradok.

14 – Egyébként nem késlekedsz felidézni ezeket „a struktúrákról vagy ideológiákról lekapcsolódott” zenei divatokat, illetve azokat a művészi rendszereket, ahol a csomagolás uralja a struktúrát. Megítélésed szerint ez a momentum elkerülhetetlen? Nincs olyan érzésed, hogy azon ritka reneszánsz harcosok közé tartozol, akik ez ellen a tendencia ellen küzdenek?

Mániakusként mindenben ugyanazt látom és keresem és állítom. Nem tartom véletlennek a zenei divatok jövés-menését, és hajlamos vagyok kitinvázukat kihasználni, hogy a belőlük adódó lehetőséget kihasználva, de valójában ugyanazt állítva, mint korábban egy másik csomagolási mód adta forma megengedte.

Rettentő tanulságos megvizsgálni egy 1200 körül írt kétszólamú művet, és egy kicsit később komponált csembaló vagy orgona darabot olyan szempontból, hogy miért éppen úgy jönnek a hangok egymás után? Ha pedig így jönnek, akkor mi volt az a világ, amiből ezek a hangok így álltak össze egy rendszerré, egy nyelvvé, egy kóddá. S mindez hogyan működött a világ egyéb – nem európai – tájain. Mi az a hierarchikus, mögöttes jelentés, amit a szerző esszenciaként összerántott a maga létéből. Hiszen ő valamilyen hangkombinációban, ám nagyon is racionális módon, de szavakkal leírhatatlan kódrendszer alapján állított össze egy lenyomatot abból a múltból és abból az időből, amit a kottájából és a zenéjéből visszafejthetsz. Bármilyen furcsa, de – ellentétben a rigófüttytől – egy ilyen mesterséges kódnyelv

segítségével vissza lehet menni az időben és át lehet lépni a valóság falain avagy belépni a festett kép világába.

Mivel ezek a gondolati, érzelmi, zenei, művészeti rendszerek a kultúra összhomeosztázisából származnak, ezért ezeket a zenei struktúrákat, gondolatokat és mögöttes jelentéseket a történelem során soha többet nem lehet megismételni.

Egyetlen út marad tehát, ami a múltat s jövőndőt illeti: a csomagolási módozatok összehasonlítása és a tanulságok leszűrése.

15 – A magyar kultúra tipikus elemei közül csak keveset használsz a műveidben. A zenédnek mely része az, amely mélyen magyar? Milyen módon éled meg a magyarságod, főleg amikor külföldre, pl. egy másik európai országba vagy akár Indiába utazol?

Itt „*Hungistanban*”, Kelet és Nyugat határán – ami valójában se Kelet, se Nyugat – a mindenkori birodalmak mindenkori perifériáján magyarnak lenni különös vállalkozás.

Ha tényleg van metafizikai elem napjainkban és valami kutatnivaló, az például a Kelet-Európában történő szociológiai kiszelektálódás. Az amőbaszerű, tudattal nem rendelkező társadalmi pszichozoikum, ami egy memetikusan kialakult homeosztázisként írható le és araszol előre a történelemben, bizonyos egyedeit rákos sejtként itt folyamatosan kiszelektálja. A középkorban ugye az volt a logika, ami azóta is számomra egy esszenciája az emberi gondolkodásnak, hogy a hídról bedobjuk a boszorkányt, és ha elsüllyed, akkor ártatlan volt, ha fönt marad, akkor elégetjük.

Ma már azt láthatjuk, hogy a fentebb említett homeosztázisnak ez a fajta érzékenysége bizonyos fajta embercsoportok kiirtása avagy szelekciója helyett inkább csak az öngyilkosságra, az addiktív életvitelre és az egyed saját magának okozott betegségeire redukálódik. Az illető egyed kifesti a fürdőszobát, buddhista szentélyt varázsol belőle, becsukja az ajtót és meghal barátok, nő és gyerek nélkül.

Én ennek a kreált rosszkedvnek eme végzetes rákkeltő folyamatát tartom rettentő érdekesnek, mert ezt a helyzetet a társadalmi homeosztázis teljesen öntudatlan módon teremti meg, amely által képes kiszelektálni magából azon sejtyszerű pszichozoikus zárványait és antitesteit, akik nincsenek fázisban az össztársadalmi rezgéssel és a megvalósult legnagyobb közös társadalmi rossz mindennapjainak hagyományával. A szelekció pedig a személyiség torzításával, a rosszkedv eluralkodása révén működik ezekben az egyedekben akiknek egyébként talán éppen az idegenségük és a devianciájuk okán lehetnének a társadalmat előrelendítő új gondolataik és új

látásmódjaik. A kiszelektálódás által pontosan az újdonságot bevívó tevékenységük szűnik meg.

Ezért itt életben maradni csak bizonyos elvonatkoztatás és elidegenedési transzformáció segítségével lehetséges. Ennek vannak előnyei, s bár nem érdem, de komoly feladat ennek a nagyon régi népnek a tagja lenni, nagy meglepetés már nem érhet más országokban és kultúrákban, ha magyarnak születél.

Magyarnak lenni tehát nem más, mint világpolgárnak lenni.

Ezt mutatja például a magyar népzene univerzalitása is.

16 – Gyakran kritizálsz a fogyasztói társadalmat. Az a metafora, amely az igazi választási lehetőség hiányát a Gulág és a hamburger közötti választás lehetőségével szemlélteti, meglehetősen szellemes. Szerinted melyik az a politikai és társadalmi rendszer, amely működne vagy működhetne ... Hungisztánban?

A világ társadalma és kultúrája nagyfokú kényszerpályán mozog. Szó nincs isteni büntetésről, eleve elrendeltségről, a leghétköznapibb fizikai paraméterek nyomán alakul így a helyzetünk. Mivel a jelenlegi állami szintű döntéshozatalban sehol sem a valóságra támaszkodnak, így kizárólag a kollektív hamis tudat uralma létezik, ezért a társadalom bizonyos oldalirányú elmozdulásai a véletlennek köszönhetők. Így nem az emberi elme, a természet koronája építi a civilizációt, hanem a véletlenek és katasztrófák sodornak minket egy irracionális jövő felé.

A tudatod függvénye, hogy mit tartasz valósnak. Egyrészt ugye van egy mindennapi tudatunk, ezzel szemben áll az a *Világbank, Pentagon, KGB, Exxon, Unilever*, stb. képviselte globális tudat, ahol az "igazán nagy dolgok" történnek. A két tudatformát összevetve rögtön kiderül, hogy a társadalom megváltoztatásának a politikusok illetve a művészek által preferált változatai gyerekrajzok egy mobiltelefon hálózati szoftveréhez képest.

Hihetetlen szakadék tátong a mindennapi ember tudata és a fogyasztási szokásokat mérő, piackutató nagyvállalat szakmai tudata között. Az utca emberének reagálása törvényszerű, mindenki egy lakhatóbb világ után vágyik, mégis egyre ostobább, sötétebb, földrajzilag és időben egyre távolabbi ideológiák lesznek számára vonzóak, egyre jobban tért hódítanak a különböző történelmi magaskultúrák teljes félreértelmezéséből származó lidércnyomások. Eközben a valóságban, a nagyvállalatok, bankok, biztosítók, termelők oldalán már-már abszurd hatékonysággal, egyre tökéletesebb tervezéssel építik át a maguk képére a világot.

Az általam *apo-kapitalizmus*-nak becézett struktúra a II. ezredforduló táján elérkezik a klasszikus hindu kasztrendszerhez hasonló, rendkívül zárt mono-kultúrájú és

kényszerpályán haladó, a bolygó felszínén globális társadalomként egységesülő fogyasztói biomasszájához, az *alien*-humanoidok nyálkás mega-város-kolóniáihoz. Ebben az egyébként érdekes világban, a létrejött tulajdöntípusok és az általuk artikulálható szociális mozgás lehetőségei behatárolt kasztokat és behatárolt anyagcserére nyomorított személyiségeket hoznak létre, a maguk kultúráját és földi javakat-természetet fogyasztó-pusztító ízlésükkel egyetemben.

Az emberi tudatnak, mint a világegyetem nem szükségszerű de létrejött termékének a kötelessége a megváltás. *Stanislaw Lem* egyik könyvében találunk erre példát, ahol az ember majd az oszcilláló világegyetem fennmaradó *neutrino*-háttersugárzásába kódolja bele az elkövetkezendő világegyetem egyedeinek a hasznos információt. Én ezt értem megváltás alatt. A velünk született, véres, *Lucy*-anyánktól származó, a legnagyobb közös emberi rosszat létrehozó, és az elidegenedett társadalmi tömb alá begyűrt individuum szörnyűséges vétkeiért való győzelmet.

Forradalmak már soha többet nem lesznek ezen a bolygón.

A fehér ember fogyasztói társadalma penészként lepi el a bolygót, rövidlátóan semmilyen politikai artikulációs lehetőséget nem engedélyez a tőle eltérő kultúráknak, így jutalma a terrorizmus. A nemzet, mint homeosztázis a Föld bármely pontján már annyira szétesett és annyira átstrukturálódott, hogy semmilyen kollektív akarat, még a *e-dzsihá*d sem képes a geopolitikai-nagyhatalmi döntések befolyásolására.

A multinacionális korporációk, azok igen, így a megváltásnak egyszerűen nincs más kapuja, mint az általuk finanszírozott tudomány melléktermékeiből származó ökoteknika, zöldikék hiába is haragszanak a tudományra. Viszont képzeljük el a megváltást Exonybm módra. Így tehát mára az egész emberiség egy alagútban rohan, ha megáll: hőgutában meghal, avagy *Gaia Mama* beadja a kulcsot.

Korábban utaltam a valós és virtuális katakombákba vonuló ifjúság pszichedelikus közösségére.

Tudjuk: a *Tízparancsolat* olyan emberek számára készült, akik öltek, loptak és hazudtak.

Azt látom, hogy ezeknek a gyerekeknek nincsen szükségük *Tízparancsolat*-ra, *Bibliá*-ra és *Korán*-ra, vagy az úgynevezett tradicionalitásra, mert önmaguktól tudják, hogy ölni vagy szemetelni nem jó. Nincs szükségük mimikrire mert tudják, ahhoz, hogy a világ lakható hellyé váljon, nincs szükség a *Jóistenre*, nincs szükség katonaságra, nincs szükség egyházakra se nagyvállalatokra.

Én azt mondom: előbb a sánta kiskutyák aztán a *Jóisten*. Ez a helyes értékrend.

Amit látok: egyre többen vannak, akik ezt felismerik vagy nem ismerik fel, de úgy élnek.

S mikor ezek az ókeresztények releváns szociológiai mennyiségben szivárognak el a

társadalom alól akkor a birodalom összeomlik. Ismétlem, ha *Gaia Mama* addig nem adja be a kulcsot.

17 – Az emberiség jövőjét érintő előrejelzéseid meglehetősen sötétek, ám kétségtelenül részben reálisak... Azt mondod, hogy számodra lenyűgöző a „szenvedés/kín művészete, melyet a tehetséges emberi faj képzelete hoz létre”. A lelked mélyén inkább bízol az emberi lényben, vagy félsz (tartasz) tőle?

Lásd fent.

18 – Amikor a Consociatorról beszélsz, azt gondolom, hogy jó film-forgatókönyvíró lenne belőled. Gondoltál-e már arra, hogy művészi érzékenységed a filmvásznon/képernyőn vagy akár regények formájában fejezd ki?

Természetesen iszonyú sok elképzelésem van lehetséges filmekről ezek a „Hominidák” feliratú dossziében sorakoznak. A jelenlegi filmkészítési logisztika alapján azonban kizárt, hogy megvalósuljon egy professzionálisan legyártott *GUO-World* film, ugyanis mint a *GUO*-zenében, a valóság és képzelet megkülönböztethetetlen keveredésének szoftveres gépideje és ára pillanatnyilag a házi barkácsolás felé terel.

Azt vettem észre, hogy az elidegenedett másvilágok korlátlan létrehozása korokon és földrészeken keresztül nem más mint az emberi nem távolodása önmagától, egy transzhumán kultúrtörténeti folyamat mely a barlangrajzoktól a jövőbeli négydimenziós hologram animációkig terjed.

Látható, hogy a film az emberi természet vizualizációs, szimbólumteremtő és valóságtranszformáló költészete is tud lenni, így az evolúciós alap program részeként a kultúratekertő hominida hamistudatának egyik lehetséges megnyilvánulása.

Ekkor azonban egy gödeli paradoxon adódik: szükségszerű-e a hamis tudat és annak jótékony homálya avagy szükséges-e a mindenkori társadalmi ökonosztáz stabilitása szempontjából a mesterségesen előállított hamis tudat politikai-hatalmi kondicionálása a filmek által?

19 – Milyen dicséret (vagy pozitív visszajelzés) esik legjobban a művészi munkádat illetően?

A *Net* névtelen és ismeretlen letöltőinek levelei, egy *vizcayai* kalózárdió telefonja

miszerint, soha annyi érdeklődő telefont nem kapnak mint amikor *GUO*-t játszanak, s négy éve *Szentpétervár*-on a pravoszláv *Paska* ünnepén a *Szmolnij* székesegyházban bejátszott *Kitége* c. *pravo-dub* darabom után a 82 éves pópa megkérdezte: nincs-e még ...

(2007)